

22 червня запровадили
хвилину мовчання

Верховна Рада ввела загальноукраїнську хвилину мовчання в пам'ять про загиблих у роки Великої Вітчизняної війни. Отже, 22 червня о 10-й ранку роботу в установах, організаціях, підприємствах, а також рух транспорту буде призупинено задля вшанування полеглих. Кабмін також доручено щороку в день початку Другої світової війни забезпечувати приспущення державного прапора з чорними стрічками на адміністративних будівлях і закордонних дипломатичних відомствах України.

Охоронці зможуть стати
магістрами

Кабінет Міністрів своєю постановою вніс спеціальність «Охоронна діяльність і безпека» до переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційними рівнями спеціаліста та магістра. Спеціальність «Охоронна діяльність і безпека» внесена до розділу «Специфічні категорії». Відповідний перелік спеціальностей було затверджено постановою уряду від 27 серпня 2010 року.

Землеробство без «хімії» набуває популярності

21 квітня Верховна Рада прийняла Закон України «Про органічне виробництво». Нагадаємо, що попередня редакція цього закону була прийнята ще у 2007 році. Тобто питання необхідності врегулювання правових, економічних, соціальних та організаційних основ ведення органічного сільського господарства піднімалося вже давно. Відповідно до документа, в органічному виробництві має бути заборонено використання ГМО, хімічних добрив і препаратів захисту рослин, іонізуючої радіації для обробки органічних харчових продуктів. Які перспективи розвитку такого виробництва на Волині, дізнавалися «Відомості».

— Тридцять-сорок років тому в Європі серйозно зайнялися цією проблематикою, — розповідає виконавчий обов'язків завідувача лабораторії біологічного захисту рослин Державної інспекції захисту рослин Волинської області **Василь Єфремов**. — Непоганий досвід мають і канадці, японці, американці. Проте Європа найбільше стурбована цим питанням. Останні десятиліття там у сільському господарстві на один гектар вносили до тонни різноманітних хімічних речовин. У результаті було виявлено пряму залежність між станом здоров'я нації та хімізацією землеробства. Через це Європа у напрямку органічного виробництва пішла далеко вперед. Однак і в Україні не дрімали. Серед фахівців сільського господарства вистачає допитливих людей та експериментаторів, і вже є напрацювання.

Василь Павлович навіть приклад почесного академіка Національної академії аграрних наук Семена Антонця з Полтавщини, який ще тридцять років тому був упевнений, що в основі одержання якісних продуктів харчування є здорове середовище вирощування рослин і тварин.

— Маючи збалансоване співвідношення між галузями тваринництва та рослинництва, не застосовуючи мінеральних добрив, а вносячи гній на близьких до ферм полях і використовуючи як сидерати експарцет і гречку на віддалених угіддях, його господарство ПП «Агрокотолія» має стабільно високу врожайність, — розповідає Василь Єфремов. — Приклад Антонця розвінчує той міф, ніби органічне землеробство знижує врожайність. Адаже без хімії він вирощує до 60 центнерів пшениці з гектара. Вважаю, що саме такі господарники є справжніми патріотами своєї країни, бо не на словах, а на ділі роблять усе можливе

для збереження нації. Не секрет, що сьогодні здоров'я, особливо молоді, слабе, про це вам скажуть і у військоматах, і в школах. Понад те, щороку українців помирає більше, ніж народжується. Однією з основних причин цього є неякісна продукція, перенасичена пестицидами, гербіцидами, важкими металами, генно-модифікованими організмами. Тому добре, що є у нас такі господарники, як Антонець, які просувають і популяризують органічне землеробство.

На жаль, поки що, як повідомили в інспекції захисту рослин, таким виробництвом в основному цікавляться селяни-одноосібники. Великі ж товаровиробники та фермерські господарства за звичкою ще користуються хімією при вирощуванні продукції. Однак не всі.

— Органіку в області впроваджують поступово, бо перехідний період триває чотири-п'ять років, — продовжує головний спеціаліст лабораторії біологічного захисту рослин **Віра Бойчук**, — у таких фермерських господарствах, як «Волиньагроком», «Угринів», «Городище» і «Прогрес».

Віра Прокопівна також повідомила, що на сьогодні вже розроблено та є у продажі всі необхідні біологічні засоби захисту рослин. Деякі з них навіть коштують дешевше, ніж хімічні, хоча діють так само ефективно.

Незважаючи на те, що в Україні не було відповідного закону, органічне землеробство існувало й зараз активно розвивається. Допомагає в цьому Клуб органічного землеробства, що об'єднує садоводів і городників, які воліють вирощувати продукцію без хімії.

Генеральний директор ТзОВ «Біозахист» **Валентин Коломеєць** і собі додав кілька слів, прореклавши вавши біопрепарат «Агат-25К», який виготовлено на основі бактерій. Він працює як протруйник і захищає від хвороб. Скажімо, обробка ним тонн насіння обійдеться у 44 гривні, а гектара посівів — у 33 гривні. А це дешевше, ніж хімічні фунгіциди та пестициди, запевняє пан Коломеєць.

ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО
Є ЕКОНОМІЧНО ВИГІДНИМ

Що думають із цього приводу самі виробники сільськогосподарської продукції, «Відомості» поцікавилися у керівника Клубу органічного землеробства на Волині **Василя Форманюка**. Як виявилось, незважаючи на те, що в Україні не було відповідного закону, органічне землеробство існувало й зараз активно розвивається. Допомагає в цьому Всеукраїнська громадська організація «Клуб органічного землеробства», що об'єднує садоводів і городників, які воліють вирощувати продукцію без хімії. Вони випускають свою газету, де діляться з читачами досвідом і порадами. Осередок цієї організації є й на Волині.

— Щороку наші лави поповнюються, — каже Василь Петрович. — Лише на Волині зареєстровано 295 членів. Є серед них і фермери, проте вони ще бояться перейти на органіку, бо хімію вже вивчили, а працює вона добре та моментально. Це щось схоже на те, як пігулки діють на людський організм. Випив — і вже не болить, симптоми знято. Та насправді хвороби таким чином не виліковуємо. Хімічні препарати захисту рослин діють так само. Скажімо, покропив ними жуків — і за дві години вони вже попадають. Проте ця хімія лишається в рослині, а ми потім її споживаємо. Ефект же від застосування біопрепарату настає через два-три дні. Ми не можемо заборонити хімії, та людина сама вибирає, чим їй користуватися. На перший погляд здається, що вигоди у фінансовому плані від такого виробництва нема, та через рік-два воно дає свій результат. Ми почина-

ємо менше хворіти, а отже, й лікуватися, тож, зрештою, економимо. Люди не розуміють того, що коли ти зараз вкладаєш щось у хорошу справу, то потім воно вертається тобі сторицю.

Василь Форманюк показує у їхньому магазині полиці з біопрепаратами захисту рослин і запевняє, що вони повністю можуть замінити хімічні.

— Коли вирощуватимемо рослину на натуральних компостах і підживках, — розповідає, — вона стане здоровою, сильною, і шкідники на таку не сідатимуть. Як результат — не потрібно буде купувати засоби захисту. Коли ж підживлюємо селітрою та міндобривами, то рослина, звичайно, буває, набирає насиченого зеленого кольору, але вона є слабкою.

Також прихильники органічного землеробства доводять, що не варто копати ґрунт лопатою, адже це спричиняє вітрову ерозію, сприяє ще більшій забур'яненості. На їхню думку, щоб зберегти верхній родючий шар, варто проводити обробку плоскорізом, використовувати мульчування, засівати сидератом. А ще рекомендують активовані препарати для компостування.

Керівник фермерського господарства «Волиньагроком», що у Горохівському районі, **Валентин Слущкий** запевняє, що сьогодні стовідсотково економічно вигідно займатися органічним виробництвом. Зокрема він впроваджує його вже чотири роки, вирощуючи на 460 га зернові та бобові.

— Зменшуються затрати, — пояснює фермер, — адже економим на пестицидах, гербіцидах і засобах захисту. Селітра, скажімо, вбиває у

ґрунті бактерії, які відповідають за перегній. Тому, не вносячи хімічних речовин, ми збільшимо родючість землі. Через те, що в Україні поля перенасичують добривами та хімією, родючий шар ґрунту, якого колись було максимально 2-2,5 метра, тепер зменшився до одного метра.

— Чим же ви удобрюєте землю? — запитує.

— Сівозміною, а фосфорні та калійні добрива заміною сидератами, — відповідає Валентин Слущкий. — Правильна сівозміна покращує структуру ґрунту, тобто лікує землю, робить її непривабливою для шкідників. Також застосовуємо безперевальний обробіток ґрунту, який вберігає від ерозії та дозволяє збільшити шар чорнозему, бо ж органічні рештки знаходяться зверху.

На запитання, де сьогодні споживач може купити органічну продукцію сільського господарства, фермер відповів, що, на жаль, в Україні нема такого ринку. Він особисто реалізовує свою продукцію за такими ж цінами, як й інші виробники. І закон, який нещодавно прийняли в Україні, на його думку, тільки для окомалювання і навряд чи щось змінить. З його думкою важко не погодитися, бо реального механізму впровадження цього закону нема.

Фермер не просить у держави ні дотації на ведення органічного виробництва, ні підвищення цін на таку продукцію. Єдине, чого на сьогодні не вистачає, за словами Валентина Слущкого, це продуманого та впорядкованого механізму сертифікації. Бо логічним було б, аби споживач, купуючи органічну продукцію, вимагав сертифікат її якості та походження, та й саме господарство мусить мати документ, що засвідчував би право займатися згаданим виробництвом.

На підтримку в цьому напрямку сподіваються й у Державній інспекції захисту рослин. Адже саме на базі цієї структури вже давно планувалося відкрити потужну лабораторію та центр сертифікації, який би обслуговував увесь Західний регіон. Багато в цьому напрямку зробили самі спеціалісти згаданої установи. Однак, за словами Василя Єфремова, без державного фінансування не обійтись.

— Є угода між урядом і Волинською областю про спільні дії з вирішення глобальних проблем, — каже Василь Павлович. — Відповідно до неї, у першій половині 2012 року ми маємо ввести в експлуатацію 1-й і 2-й комплекси центру. Та для цього необхідно сім мільйонів гривень.

Людмила ШИШКО

ТАРИФИ

Вивіз сміття може подорожчати

У Луцьку незабаром може подорожчати вивіз сміття. КП «Луцькспецкомунтранс», яке займається вивезенням твердих побутових відходів, підготувало розрахунки для коригування тарифу та подало їх на погодження в Державну інспекцію з контролю за цінами.

«Основною проблемою в питанні надання послуг із вивезення та захоронення побутових відходів є невідповідність розміру чинного тарифу фактичним витратам, — повідомив на засіданні виконкому Луцької міськради директор КП Валерій Кузьмич. — При розрахунку розміру тарифу, який введений у дію з 01.04.2011 року, враховано мінімальну заробітну плату в розмірі 907 гривень, але на сьогодні її розмір уже становить 960 гривень. А вартість палива в діючому тарифі становить 6,8 гривні за літр, а фактично — 9,5 гривні за літр».

«Луцькспецкомунтранс» обслуговує понад 57 тисяч квартир і приватних будинків. За даними директора КП, рівень оплати насе-

лення за послуги з вивезення твердих побутових відходів за 2010 рік становить 90,2%, за I квартал 2011-го — 94,1%.

«Уклали 1120 договорів із юридичними особами на понад три мільйони гривень. З фізичними — близько 15 тисяч. У нас відділ із трьох чоловік працює суто над укладенням договорів», — пояснив ситуацію Валерій Кузьмич.

Ольга ЮЗЕПЧУК

СВЯТКУВАННЯ

У Луцьку пройшли Дні Європи

Саме молодь зуміє привести Україну до Європейського співтовариства. У цьому переконані в Луцькій міській раді, яка виступила ініціатором проведення конкурсу знань про Європу та Європейський Союз серед школярів «Європейська олімпіада».

Місто Луцьк сміливо можна вважати «першовідкривачем» європейських практик в Україні, що стало можливим завдяки перевагам географічного розташування. Адже Волинь має спільний кордон із Європейським Союзом, що зумовлює необхідність розвитку трансграничного співпраці.

Тому мета конкурсу — надати молоді нові знання про ЄС, підвищити культурний і освітній рівень школярів, формувати активну молоді еліту України та країн Європи.

«Європейська олімпіада» відбувалась у рамках святкування Днів Європи у Луцьку. Крім конкурсу, 21 травня у Центральному парку культури та відпочинку відбувся Фестиваль традицій і звичаїв країн-членів Європейського Союзу «Євробачен-

ня» за участю близько 300 учнів різних шкіл міста. Діти виконували художні номери, представляючи країни Євросоюзу — Німеччину, Великобританію, Францію, Італію, Іспанію, Ірландію й інші.

Під час фестивалю серед дітлахів відбувся конкурс із малювання на асфальті «Мое місто — європейське». Також усі охочі могли переглянути фотовиставку просто неба «Луцьк європейський».

«Місто Луцьк завдяки вам є європейським. І те, що сьогодні у нас відбуваються Дні Європи, свідчить, що лучани є європейцями і з точки зору мислення, і з точки зору культури, — сказав заступник міського голови Святослав Кравчук. — Упевнений, присутня тут молодь житиме у своєму місті, гордитиметься ним і створюватиме в ньому європейський комфорт».